

EL CLUB DE FUTBOL AGRAMUNT
AMB ELS JUGADORS DE
LA TEMPORADA 1979-80

Sumari:

El lector opina

Agenda

Editorial

Plantes per a remei a la
Ribera del Sió

Quinta columna

El conflicte de l'escola
pública a Catalunya

Història i anecdotari

El C.F. Agramunt, endavant

Entrevista amb el
Conseller de Cultura

Nosaltres El Cau, diem

Vol venir a Agramunt...

Festa a Pelagalls i Cisteró

Excavacions arqueològ.

Catalunya: Espill del passat

Demogràfiques

L'Ajuntament informa

Som a Riella

SIO - Butlletí Informatiu Municipal

Director: Josep Huguet i Herbera

Subdirector: Jaume Cugat Mala

Redactors: Josep Bertran, Pasqual Castellà,
Jaume Cots, Joan Eroles, Ramon Llena, Josep
M.º Lluich, Isidre Marsà, Pere Mora, Jordi
Padullés, Josep M.º Pijuan i Joan Puig.

Col·laboradors: Miquel Aguilà, Ramon Creus,
Joan Novell, Lluís Pons, Deudat Pont
i Guillem Viladot

Edita: Ajuntament d'Agramunt (Lleida)
Impremta G. Vicens - Guimerà, 15
Agramunt

Redacció i Administració

Carrer la Plaça, 1 Apartat Correus 10
Agramunt (Lleida)

Subscripció anual: Espanya 300 ptes.

Estranger 350 ptes.

Número solt 30 ptes.

Dipòsit Legal: L. 138-1964

Publicitat contractada anual:

Una pàgina 3000 ptes. al mes

1/2 » 1500 »

1/4 » 750 »

1/8 » 400 »

Anuncis solts, 50 % d'augment

Per a subscripcions i anuncis poden
dirigir-se a la Llibreria

Gaspar Vicens - Tel. 39 09 79

o bé a Pere Mora - Tel. 39 03 81

Jaume Cots - Tel. 39 01 32

METGES:

Dr. JOAQUIM FELIP BRUFAU

Telèfon 390154 — Agramunt

Dr. MIQUEL SUAREZ OTERO

Telèfon 390635 — Agramunt

BOMBERS: Ajuntament - Tel. 39 06 32

CREU ROJA I SERVEI D'AMBULANCIA

Telèfon 390013 - Guàrdia Civil Agramunt

FARMÀCIES:

Sr. ANGEL MAS GRAU Telèfon 39 01 33

Sr. GUILLEM VILADOT PUIG Tel. 39 00 87

Als domicilis dels metges i a les farmàcies, hi
ha un cartell indicant, cada festa, el metge de
torn.

**Ajudeu SIO,
subscrivint-vos-hi!**

Col·laboreu-hi!

Anuncieu-vos-hi!

SIO, ÉS DE TOTS!!

El lector opina...

Sr. Director:

No és pas gens fàcil per a mi posar-me a escriure en aquest moment quan he de remoure fets passats en els que em vaig trobar involucrat personalment.

Si escric no és pas per defensar-me, sinó que em trobo forçat a fer-ho davant les moltes respostes i avals que he rebut per escrit i de paraula que m'han ajudat molt a anar superant el desànim inicial.

Valdria, per tant, trobar les paraules adients per agrair a tothom el recolzament que he trobat.

I ara només em queda per dir que em reafirmo en l'obra que hem anat fent i que amb l'ajut de tots anirem continuant, molt més en aquests moments en què el nostre país, tots els pobles i la mateixa vila d'Agramunt, estan tan necessitats d'obres i activitats culturals que ens facin a tots més sensibles i ens facin treballar més a l'uníson.

Una vegada més resto agraït de tothom i naturalment a la disposició de tots.

Ramon CASALS i MUNTADA

Sr Director:

Malgrat la meua condició de redactor de "SIO", desitjaria que, a títol personal i particular, publiqui aquesta carta al número de l'octubre, ja que, és també personal l'opinió que intento expressar i possiblement diferent de la que abona la revista.

Valdria, doncs, referir-me en aquesta ocasió, donada l'avinentsa de la data en què surt aquest número, al polèmic i debatut Estatut que votarem el proper 25 d'octubre, si no hi ha res de nou.

Com en totes les coses, hi ha opinions per a tots els gustos, però la majoria de polítics catalans, donaran suport al "sí", i tindran, per a fer-ho, poderoses raons amb les que bombardejar-nos durant la campanya.

Però jo em pregunto, per què hem de donar suport a un Estatut que no és català? que és tallat amb els patrons de Madrid, és com anar-se a fer un vestit amb les mides d'un altre, és sens dubte, acceptar un plat de lleties per matar la fam d'autonomia del poble català, és el caramel dolcet i embolicat amb paper del B.O.E. per a deixar content i enganyat el país, és tot allò i molt més perquè ens han retallat dues coses fonamentals i bàsiques per administrar-nos com cal, per assolir una autèntica autonomia. Que el poder judicial i l'ordre públic resideixin a Catalunya, és tan necessari com el pa que ens menjem, del contrari, Catalunya no serà governada per la Generalitat, i aquesta serà únicament una mera "gestoria" del Sr. Suárez.

I no parlem d'altres aspectes, ¿on és la "força de les comarques" que pregonava el Sr. Pujol en la darrera campanya? Potser de tant anar a Madrid, s'ha tornat en "la fuerza de las provincias".

Tot això he volgut manifestar-ho avui, perquè el meu criteri no quedi difuminat enmig d'altres, i perquè al mateix temps reflexionem sobre la necessitat de votar per Catalunya, no per Madrid.

Ramon LLENA

Camí de la Vida: Sobirania poderosa

Lleis naturals i lleis establertes pels homes: L'home no pot ser mai completament lliure en relació a les lleis naturals i socials.

Consisteix la llibertat de l'home a rebel·lar-se contra totes les lleis? No, en tant que les lleis siguin naturals, econòmiques o socials, no imposades arbitràriament, sinó inherents a les coses, a les relacions, a les situacions el desenrotllament del qual sigui expressat per aquestes lleis.

L'home no pot posar-se contra la naturalesa ni pot escapar-se d'ella. Una persona que es tiri al canal d'Urgell, per exemple, va en contra de la naturalesa i ella mateixa se l'engoleix per materialitzar-la altra vegada.

El ser personal mateix, no és altra cosa sinó natura, els seus sentiments més sublims o més monstruosos, les resolucions o manifestacions més perverses, més egoistes o més heròiques, els seus pensaments més abstractes més intel·ligents o més insans, tot no és altra cosa que naturalesa. La natura rodejant, penetra, constitueix tota la seva existència, ¿com es pot escapar, un, d'ella? Es demostra, mitjançant la seva autoritat natural que ha imposat la seva llei i el seu despotisme, el que no implica renunciar l'exercici de la influència que un pot tenir, amb els privilegis de les lleis que han posat els homes. La mort és l'únic significat racional del termini de llibertat que busca l'home a la terra. Avui vivim amb il·lusions i enganyos, sense poder escapar a altra part llibertària sinó a la mort que ens està esperant cada moment de la nostra existència, com a observació de la llei, en la seva aplicació més rigorosa, com a única raó.

Antoni PARIS

AGENDA

SETEMBRE

Dia 12 — ¿QUI SÓN?

Indubtablement poc amants de la cultura els que, aquesta nit passada, han fet una pintada damunt d'una de les pintures murals que es realitzaren per la Festa Major —sols fa quatre dies— en l'avinguda A. Ros. El text, amb sprai negre, estava compost per: "Arriba España", "Viva Franco", les lletres "F IN" i dibuixats els símbols del "yugo y las flechas".

Dia 18 — ARQUEOLOGIA

Confirmem la notícia donada en el passat SIO. Efectivament, del 7 al 16 de setembre, tres arqueòlegs i un antropòleg —licenciats en arqueologia i antropologia per la Universitat Autònoma de Barcelona i membres del Museu Arqueològic de la mateixa ciutat— han estat efectuant excavacions en un jaciment sepulcral prop de Renant. Amb una dedicació diària de quasi 10 hores, han fet un treball molt acurat i minuciós, encara que no exhaustiu degut a no disposar de més temps per dedicar-hi. SIO es posà en contacte amb aquests joves, els quals s'oferiren molt amablement a fer-nos un article sobre aquesta troballa arqueològica, el qual publicuem en aquest mateix número.

Dia 21 — T.V.

Aquest migdia, i en el circuit català de la primera cadena de televisió espanyola, l'espai "Temps d'Estiu" ha estat dedicat, quasi tot ell, a Agramunt veient-se: diferents indrets de la Vila, el procés d'elaboració dels torròns d'Agramunt i una xerrada amb l'escriptor local Guillem Viladot. També dins l'àmbit televisiu, aquest vespre ha tingut lloc al Casal Agramuntí, l'acte de presentació de Televisió Catalana, davant d'uns cinquanta assistents, la Promotora de Televisió Catalana, S.A. ha presentat el programa pilot de T.V.C. i ha donat una àmplia informació del que es pretèn amb la mateixa.

Dia 24 — NOU DIRECTOR DE "SIO"

L'hem votat avui els membres de la redacció i, per majoria, ha sortit elegit el nostre company Joan Puig i Ribera. Aquest canvi s'ha pogut portar a terme gràcies que s'han liberalitzat les rígides normes que obligaven a ésser director l'Alcalde de la Vila, i a la voluntat de l'actual Batlle de deslligjar-se d'aquest càrrec que, al llarg dels temps, ha estat més de control honorífic que no de veritable tasca de direcció.

Dia 25 — FOMENT PRO-MERCATS

Avui i d'una forma provisional —a resultes del que es pugui decidir en una futura assemblea dels comercials membres d'aquesta entitat— s'ha constituït la Junta Directiva provisional del Foment Pro-Mercats d'Agramunt i Comarca i formada de la següent manera: President, Eugeni Gil i Reyes; Vice-president, Francesc Xavier Santamaria i Pascual; Tresorer, Benet Colom i Altarriba; Secretari, Jaume Cunyat i Mata; Vocals, Jordi Bertran i París, Jaume Marquilles i Solé, i Josep Carreras i Roca.

Dia 29 — REUNIÓ DE IPARES

L'han convocada els directius de la Coral Bon Cant aquest vespre a les 10 al Foment Parroquial, per tal de mantenir un canvi d'impressions a l'inici del nou curs d'aquests petits cantaires. Durant el transcurs de la reunió, els assistents —una cinquantena— intercanviaren diversos punts de vista dirigits a la millor bona marxa d'aquesta simpàtica agrupació coral.

EDITORIAL L'ESTATUT

una eina de treball

El dia 25 d'octubre el poble de Catalunya ha de pronunciar-se entorn del projecte d'Estatut. Sabem que són ben pocs aquells que estan contents amb tot el contingut; sabem, ja abans que s'hagi aprovat, que quan es pugui, alguns punts caldrà retocar-los i millorar-los. No ens agraden moltes coses.

No obstant, tampoc no podem creuar nos de braços, esperant que tot sigui del nostre gust, perquè tenim, i des de fa temps, massa problemes per resoldre. Aquests dies hem viscut com se'ns tractava en matèria d'ensenyament; continuament estem veient les greus dificultats de la sanitat; també toquem sovint amb la marginació d'una colla de comarques; amb els problemes urbanístics de difícil solució, etc., etc. Moltes coses hi ha pendents. I tota la llista de punts que tenim en espera de remei, comprenem que mai no es podran resoldre amb uns "traspassos" simbòlics i tímids que no porten cap a res.

Tots els afers pendents reclamen urgència en la seva solució. No podem esperar més. Necessitem l'Estatut que, al capdavall, serà una eina que ens podrà ajudar. No ens serveixen les lamentacions d'aquells que voldrien haver aconseguit un Estatut millor. Com diu l'editorial de "Serra d'Or", "el text de Sau passat per la Moncloa és l'únic Estatut que "tenim fins a un cert punt, i, en aquesta seva realitat, és incomparable. Ara, el que cal és que el tinguem de debò".

Per això, els catalans en aquest referèndum hem de votar sí amb efusió i entusiasme. Així podrem continuar lluitant per aconseguir un ple autogovern. Ara és l'hora; doncs, d'anar resolutament per feina (i de feina n'hi ha molta més que no ens pensem). Ara és l'hora que diguem sí a Catalunya. Ara és l'hora que votem afirmativament aquest projecte d'Estatut; perquè amb tots els seus defectes és una eina de treball. SIO

Plantes per a remei a la Ribera del Sió

Aquest mes començarem a explicar les plantes per separat i procurarem definir totes les seves qualitats i la forma de gaudir-nos, de tots els principis curatius que cada una d'elles, a doll, ens aporta.

Que una planta s'anomeni per aplicar en malalties diferents, no ha d'estranyar-nos, perquè tenen una acumulació d'energies vitals i substàncies de propietats diverses, segons la seva preparació.

Per exemple: la fulla de sàlvia té una essència de característiques i propietats antisèptiques fungicides i, per altra part, taní, d'efectes astringents, així com una substància amarga (prieroselvina).

Degut a aquesta circumstància, la tisana de sàlvia, per l'acció combinada de l'essència i el taní, és molt útil per fer gargarismes, en cas de dolor de garganta, en traure un queixal, etc.

Si aquesta tisana es beu, serveix per deturar les fortes suors de la nit, després d'una malaltia o una llarga convalescència.

En temps antics, acostumaven a donar a les mares, tisanes de sàlvia per estroncar la llet, en treure el pit els fills i demarrar-los.

Un dels més famosos metges de l'antiguitat proclamava que la sàlvia era la planta de les dones.

DONZELL (AJENJO)

PROPIETATS: Tònic amarg, antisèptic, diurètic, estimulant els suc digestius.

INDICACIONS: Falta de gana, infermetat del fetge, artritis, gota, cucs, estrenyiment.

US: A l'interior una cullerada petita d'herba trinxada per tassa, dues o tres tasses al dia, amb infusió.

A l'exterior les fulles bullides, escorregudes i matxuades, s'apliquen calentes per suavitzar els dolors articulars.

Encara que sigui ideal per fer desaparèixer els cucs, no és recomanable abusar del seu ús, per quant amb una dosificació alta o perllongada, produeix els símptomes de l'absentisme.

No és recomanable a les dones embarassades.

La deuesa Artemisa li dona el seu nom, en reconeixement dels seus beneficis obtinguts.

El seu nom llatí és: ARTEMISIA ABSINTHIUM.

Si es beu cada dia una tassa d'infusió de Donzell, restitueix la gana perduda i cura la icterícia, a criteri de Dioscòrides.¹

La virtut més important i reconeguda és l'aperitiva, amb aquesta planta es prepara el "Vermut", nom del donzell en alemany.

ROSELLA (AMAPOLA)

PART EMPLEADA: Els pètals i les llavors.

PROPIETATS: Calmant de la tos, contra l'insomni, pectoral.

INDICACIONS: tos molt forta, ronquera, tosferina, insomni.

US: Els pètals es poden fer amb tisana o xarop. La tisana es prepara posant hi una cullerada sopera per tassa, es prenen de dues a quatre tasses diàries, com a pectoral.

Per l'insomni, es beuen dues tasses abans d'anar a dormir, també de pètals, amb infusió; o es posen, dues o tres "càpsules" de rosella, per tassa, igualment abans d'anar a dormir.

El menjar la rosella, tendra ja era una pitança 2.300 anys endarrera, en temps de Teofrasto.²

Quinta columna

Taulers d'anuncis: Són els que fa temps, que l'Ajuntament ha fet col·locar en diversos indrets de la població, amb la bona intenció d'atansar una mica més les coses de ca la Vila a tots els racons del poble. Malauradament, aquesta intenció sovint es veu frustrada, ja que la majoria de les vegades al cap d'unes poques hores, d'haver penjat els anuncis, ja n'hi manca la meitat.

La primera pega d'aquests taulers està en la seva col·locació, de manera que en no poder-se tancar, la pluja, el vent, etc. s'emporten els papers pegats amb cinta adhesiva, com les fulles dels arbres a la tardor; però com que segur que l'economia de l'Ajuntament no arriba per a fer grans despeses ens haurem de passar amb els presents, i procurar llegir-los tan aviat com els omplin, i il·lestos.

La segona pega però ja té més difícil solució, i és la poca consciència de la gent que es dedica a estripar tots els papers tan sols per gust, i sense cap mena de benefici moral i econòmic, o bé els quins ja van amb una finalitat específica, com en el cas del tauler instal·lat en el bloc de pisos La Torre en el que un (iHustríssim) individu es va entretenir a estripar tots els anuncis redactats en català deixant intactes els que ho eren en castellà; cal dir també que al dia següent una altra mà, també inconscient, i tal vegada venjativa s'havia encarregat de fer cau i netat total.

Ara bé, el que no podem fer és esperar-nos asseguts en una cadira que aquests cervells privilegiats prenguin consciència i no ens toquin més els... taulers, perquè passaríem tant de temps que possiblement quan ens hauríem d'alçar ja hauríem oblidat el caminar; però el que sí podem, i haurem de fer és esperar que arribarà un dia que amb el costum de veure'ls ja no en faran ni cas, i aleshores com que no cada dia farà un temps que se'ns endugui la informació, tot anirà millor.

JORDI

SINÒNIMS

L'altre dia, tres amics s'expressaven així:

— Què és més català, tomata o bé tomàquet? Deia l'un.

L'altre deia: —Crec que és millor tomàquet perquè em penso que tomata, és un castellanisme.

I el tercer va dir: —Jo he après, en un curset de català, que la paraula tomata, és correcta i normalment usada, amb preferència, a les nostres comarques, però a més, té altres sinònims igualment correctes i usats preferentment en d'altres contrades, més occidentals o bé orientals del nostre país. Per saber-los tots ens faltaria, ara, un diccionari de sinònims.

Efectivament, mirant el diccionari hi llegirem: Tomata, tomàquet, tomaca, tomàtec, tomàtic o tomàtiga, cirerol.

Totes elles són usades, correctament, al llarg i ample de la nostra terra.

La riquesa d'un idioma també es mesura per la varietat i quantitat de sinònims que té i ens admirarem sempre, de la gran pluralitat que el nostre en posseeix.

P. MORA

Segons Leclerc, és ideal per calmar la tos i vèncer l'insomni, als infants i persones d'edat, per les seves propietats lleugerament narcòtiques.

El seu nom llatí és: "Papaver noheas".

UN HERBOLARI

1. Pedani Discòrides nasqué el primer segle a Anazaba, Cíclia, metge grec. és autor del monumental tractat Matèria Mèdica, on són consignades més de 500 plantes. Aquesta obra, va servir de base per a tots els manuals de la matèria, en l'edat mitjana.

2. Tíntam Teofrasto (372—287 a. C.). Nasqué a Erosos a l'illa de Lesbos i morí a Atenes. Gran filòsof grec, deixeble de Plató i d'Aristòtel, el seu tractat sobre vegetals, li valgué el nom de "pare de la botànica".

El conflicte de l'Escola Pública a Catalunya

Quan escrivíem el comentari del mes passat sobre les incidències del començament d'aquest nou curs escolar 1979-80, qui ens havia de dir que les dificultats i complicacions en l'inici d'aquest fossin tantes i tan considerables? Qui ens havia de dir que encetaríem el curs amb un retard tan llarg? Qui ens havia de dir que el Ministeri d'Educació i Ciència tingués una actuació tan nefasta pels interessos del poble de Catalunya? Ningú. Ningú no ho hagués dit, a ningú li hauria pasat per l'enteniment pensar que el Ministeri es comportaria tan descaradament en contra del poble català.

Tot començà just quan la primera i segona setmana de setembre es nomenaven; a les distintes delegacions que té el MEC a cada capital de "província", el lloc o les places que havien d'ocupar els mestres, que tot i haver superat les proves de les "Oposicions", encara no havien assolit ésser propietaris definitius en alguna escola. Llavors és quan el Ministeri comença una restricció de places de mestres a cada escola, per la senzilla regla de tres de dividir el nombre d'alumnes pel de mestres, i veient, que el quocient fos de 35-40 alumnes per aula i mestre, sense tenir en compte la problemàtica peculiar i característica que pot tenir un determinat poble o barri d'una gran ciutat, deshumanitzant l'alumne i el mestre, comptant-los des d'un despatx molt llunyà com aquell que compta sacs de blat o els visos d'un cotxe. Es llavors quan comença la supressió de places, algunes d'elles dedicades a preescolar, educació especial i d'adults, iniciant així un ball de canvis de destí del personal docent que encara avui no sabem com ni quan acabarà.

Aquesta és la problemàtica general a tot Catalunya. Concretem però, en un exemple per veure'n l'abast. Al Col·legi Nacional d'Agramunt, en acabar el curs passat el nombre de professors era de vint-i-dos. La primera setmana d'aquest curs érem 20. La reducció havia estat mínima. Resulta però, que quan ja teníem el curs organitzat i programat, en la segona setmana, la restricció continuà, aquest cop tres professors més van haver d'anar-se'n. Es veu que els comptes no sortien. Total que, amb una matrícula d'alumnes un xic superior a la del curs passat, el nombre de mestres s'ha vist reduït de 22 a 17.

I a tot això hom es pregunta tot estranyat: per què? Quines raons hi ha al rerafons de l'intel·lecte del Ministeri i del senyor ministre Otero Novas i el seu equip per provocar aquest desgavell en l'escola d'EGB? Per què el Govern de la UCD, del qual forma part el Sr. Ministre del ram, que també és de UCD, permet tan tranquil·lament una situació semblant dintre de l'escola estatal d'EGB a Catalunya? On hem d'anar a buscar el desllorigador de la qüestió?

Per mi són dues les raons fonamentals, les raons que de fons s'amaguen en la intenció de Govern. La primera és permetre, amb aquest desordre i desorganització just i dins del començament de curs, un desprestigi de l'ensenyament públic, un desprestigi de l'ensenyament que per ser públic és gratuït i al qual

pot accedir tota la població sense cap discriminació, un desprestigi en fi del sector públic, justament qua creïem que hauria de ser al revés, enfront del sector privat. La segona, i potser la més impodiant i, tal vegada més al fons de la qüestió és la dels traspassos. És evident que no és el mateix traspassar les competències de l'escola estatal —l'escola pública actual— a la Generalitat amb 2.085 places de més o amb aquestes places de menys. És millor pels interessos i mentalitat Centralista del Govern ucodista fer les transferències amb les 2.085 places de mestres de menys, perquè això suposa suposa al cap i a la fi menys poder, tant econòmic com polític, pel Govern de Catalunya en el camp educatiu.

A hores d'ara quan faig aquest comentari —25 de setembre—, sembla ser que s'ha arribat, per part del MEC i la Conselleria d'Ensenyament i Cultura de la Generalitat, a l'acord de crear una comissió mixta que estudiï, poble per poble, ciutat per ciutat, barri per barri, les necessitats reals de cada escola i així cobrir totes les places que siguin necessàries. Solució un xic ambigua i desconcertant, puix si posem per cas que a Agramunt el Ministeri creu que amb 17 mestres les necessitats ja estan cobertes, ara els representants d'aquest a l'esmentada comissió mixta, per coherència, no es tiraran enrera ni permetran ampliar el nombre de mestres. Per altra banda si al final resulta que ens tornen a concedir aquelles places que ja han estat suprimides, pregunto jo: per què calia organitzar tot aquest enrenou?

En aquest moment de les darreries del mes de setembre, la sortida al problema encara no s'albira. En el cinturó industrial de Barcelona principalment, les escoles estatals i algunes privades que s'han solidaritzat amb el conflicte fan vaga, i les manifestacions i tallades del trànsit s'han produït arreu. La situació és clara: les provisions de places de mestres per part del Ministeri no són adequades a les necessitats reals dels municipis, els quals, demanen que siguin degudament atesos en aquest camp.

Confiem i esperem que el conflicte tingui una, si no ràpida, si encertada solució, que acabi d'una vegada amb aquesta situació tan escabrosa en què ens ha immergit el "Ministerio de Educación y Ciencia" del govern espanyol i així, puguem normalitzar la situació en el camp educatiu a Catalunya i puguem mirar el futur amb l'optimisme i l'esperança que amb el nou Estatut, la Conselleria d'Ensenyament i Cultura pugui gaudir de totes les competències en aquest aspecte a fi i efecte de no arribar a situacions com les que acabem de passar.

Miquel AGUILA I BARRIL

Xocolata

Jolonch

AGRAMUNT

ROS ROCA S.A.

LA INDÚSTRIA
DEL REMOLC

Exclusivitat * Draperia Anglesa i Francesa
Camises - Corbates - Articles Home

Sastreria Univers

Tailleur Sastre

Roda. Carlemany, 79 - Tel. 21286 LES ESCALDES
Valls d'Andorra

Llenya i Carbó

**F. Santamaria
i Fills**

Santa Esperança
Telèfon 390387

Restaurant
Cafeteria
Discoteca
Sala de Festes
Piscines
Pista d'Estiu
Video-Set

Estacions de
Servei a:

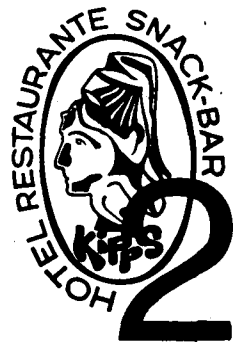
Agramunt
Cubells
Montgai
Mont-roig

Establiments

E. S. A.

Tels. 390802
390202 - 390142

AGRAMUNT

Fernando Burgueño Julià
ENGUIXADOR

Els ofereix els seus serveis

Passeig del Sió, casa n.º 3 Tel. 390749
AGRAMUNT

ALS LECTORS

La Redacció, manifesta la no obligatorietat d'acceptar totes i cada una de les col·laboracions rebudes.

Per altra banda, la publicació dels articles signats, no significa l'acceptació implícita del seu contingut per part de l'equip redactor.

Es recorda que els treballs que enviïn els col·laboradors de SIO, han d'anar escrits en paper blanc, en una sola cara del full i a màquina a doble espai, signats i amb l'adreça, si bé, es publicaran amb pseudònim, sempre que els autors vulguin. Es prega també, que no passin de dos folis.

Els escrits que arribin a SIO, perquè puguin sortir publicats en el mes de data de la revista, han d'ésser presents a la redacció (Apartat, 10) abans del dia 25 del mes anterior.

CURSOS DE CATALÀ

- * NIVELL ELEMENTAL
- * NIVELL MITJA
- * NIVELL SUPERIOR

PROFESSORS: Ernest Caufapé i Curià
Pere Mora i Giribet
Joan Puig i Ribera

DIES i HORA: Dimarts i dijous, de 9 a 10 de la nit.

LOCAL: Col·legi «Religioses Concepcionistes».

MATRICULA: 1.000 pessetes

DURADA: 50 classes (30 d'octubre - finals de maig)

INSCRIPCIÓ i INFORMACIÓ: Ajuntament d'Agramunt (hores d'oficina)

ORGANITZA: Conselleria de Cultura de l'Ajuntament d'Agramunt.

Qui vulgui matricular-se a les classes de català, és important que ho faci abans del 30 d'octubre. Hi haurà límit de places, car, per una millor pedagogia, no es permetrà que els cursos passin de 35 alumnes.

Per tal d'aconseguir un aprenentatge del català més eficient, aquest curs, 1979-1980, s'han doblat les classes: d'una hora setmanal es passarà a dues.

També volem advertir que la **Conselleria de Cultura** està vinculada amb els serveis de la **Junta Assessoradora per als Estudis de Català (JAEC)** d'Omnium Cultural, la qual cosa permetrà que els alumnes de nivell superior puguin examinar-se a fi de curs i obtenir, així, el «Certificat d'Aptitud de Català».

Conselleria
de Cultura

**Banc Industrial
dels Pirineus**

**Perque som lo banc de Lleida
portem a terme
les idees dels lleidatans.**

Agda. del Cabdill, 30. Tels. 245150-245154-240067. Lleida.

Els col·legis han començat els cursos i a la nostra vila no ens podem queixar. Entre els centres oficials i els privats, la població escolar de la comarca està bastant ben atesa. Es cert que encara no hem arribat a la situació òptima; però donades les circumstàncies podem estar ben contents.

Ben mirat, és una constant agramuntina anar ben servits en matèria d'ensenyament, en relació, com és natural, amb el nivell cultural de cada època històrica. A part aquesta afirmació, vàlida mentre no es demostrï el contrari, i parlant només del que hem viscut, les millores en aquesta matèria són evidents i extraordinàries. Als anys trenta eren una dotzena escassa els nois que cursaven batxillerat a la nostra vila —la majoria amb vistes a la Universitat— mentre els altres es limitaven a la primària d'aquell temps. I només fa una quinzena d'anys, malgrat haver augmentat moltíssim els alumnes d'ensenyament mitjà, pocs eren encara els que seguien estudis superiors: De la situació actual no cal parlar-ne, perquè tots sabem que són molt nombrosos els agramuntins i les agramuntines que freqüenten els centres d'ensenyament a nivell universitari.

Malgrat reconèixer que seria molt interessant, no és el meu propòsit relatar la història dels col·legis agramuntins i de la seva incidència en la vida local. Tot aquest llarg preàmbul ha servit només per ambientar un prec que em plau dirigir a tots els lectors i d'una manera especialíssima als estudiants. Un prec relacionat amb els temes habituals en aquesta secció.

HISTÒRIA I ANECDOTARI la podríem comparar a una botigueta que despatax història a la menuda, al detall. Els recursos del "botiguer" no donen per més i sort n'hi ha que la clientela és poc exigent. Però entre tots podríem contribuir a assentar les bases perquè el dia de demà, gent més preparada, ens poguessin oferir la tan desitjada i necessària "Història d'Agramunt". I una manera pràctica d'aconseguir-ho seria la que proposo a continuació.

Els estudiants, per raó dels seus estudis, han de fer treballs. Per fer els treballs han de consultar llibres de tota mena. I remenant aquest paperam és molt possible que, de tant en tant, trobin alguna notícia o dada referida a Agramunt. El prec al qual em referia anteriorment és aquest: Sempre que trobin alguna cosa relacionada amb Agramunt, que en prenguin nota i ens ho enviïn a SIO; ací ho examinarem amb tota cura i ho conservarem ben classificat. El que demano és senzill de fer i molt útil a la llarga; amb la col·laboració de tots, poc a poc podríem aconseguir un bon arxiu de material històric, variat i interessant.

Faig extensiu el prec a tots els lectors, tots els qui sàpiguin, tinguin o trobin coses que tinguin relació amb la nostra vila, que ens ho comuniquin. Tot serà ben rebut, per insignificant que sembli. Tot pot ser útil i res no és despreciable en aquestes qüestions.

Deia al mes de febrer, en encetar aquesta secció, que l'estudi de la història, a més de satisfer una legítima curiositat, eixampla els horitzons mentals. Dit d'una altra manera: el coneixement de la història també és cultura, també contribueix a elevar l'esperit, també ajuda a mantenir la pròpia identitat.

Lluís PONS i SERRA

ACLARIMENT: Al segon paràgraf de l'article del mes passat s'hi podia llegir que havien estat convocats tots els homes des dels 14 als 16 anys. quan en realitat hi havia de dir dels 14 als 60 anys.

El C. de F. Agramunt, endavant

S'ha iniciat el Campionat de Segona Regional i la marxa del nostre equip no podia ésser millor car els tres partits disputats han estat tres victòries. Enguany, pel que hem vist, tenim un equip que lluita amb ganes; desenvolupant un joc més tècnic, essent nota promordial la disciplina.

L'Afició, contemplant els resultats aconseguits, fins ara, no pot estar més somrient i abona l'equip sigui on sigui, no mancant al Camp d'Esports i acompanyant l'equip en els desplaçaments. Malgrat això, hem de veure que la campanya és molt llarga i tot és possible; cosa natural.

Per la nostra part, ens alegrem del bon començament i els desitgem molta sort, que prou que serà necessària.

RESULTATS

Dia 9 de setembre C.F. - AGRAMUNT, 7 C.F. MANGRANERS, 0

El dia de la Festa Major, l'equip local es presentà davant el seu públic. El partit no va tenir color i l'equip visitant marxà amb una forta derrota per 7 a 0. Naturalment, com a començament, no estava malament i l'afició sortí molt complaguda.

Dia 16 de setembre

C.F. TORREFARRERÀ, 0 - C.F. AGRAMUNT, 4

Es la primera sortida del nostre equip que es desplaçà a Torrefarrera, acompanyats de molts aficionats.

De bon principi el partit es presentava difícil, sens dubte, perquè treure punts al camp contrari, és cosa de somni, no obstant, tal com es desenvolupava el partit, la millor tècnica del nostre equip féu acte de presència i es guanyà l'encontre molt deshogradament, cosa que reconegué l'afició de Torrefarrera en acabar el partit. 0 a 4.

Dia 23 de setembre

C.F. AGRAMUNT, 5 - C.F. BELLPUIG, 1

Nova victòria local a cura del Bellpuig, equip molt vilitador, que "a priori" més d'un en tindrà sorpreses. Solament en una primera part immillorable el nostre equip ha aconseguit la victòria final. 5 a 1. El C.F. Agramunt, després d'aquests encontres ocupa la primera plaça amb 6 punts, 2 positius, 16 gols a favor i 6 en contra.

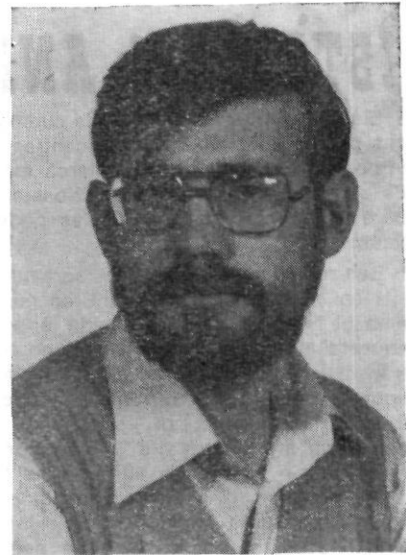
EQUIPS PARTICIPANTS

Enguany la Segona Regional, Grup IX, la componen els següents equips: Igualada, Lleida, Mangraners, Guissona, Torrefarrera, Bellpuig, Arbeca, Pobla de Ssegur, Organyà, Castellserà, Ponts, Juneda, Barbens, Vilanova del Camí, Gardeny, Mollerussa, Cervera, Fàtima d'Igualada, Poble Sec d'Igualada i Agramunt.

En propers números de "SIO" anirem informant d'aquest Campionat.

Jàume CUÑAT i MATA

Entrevista amb el Conseller de Cultura

Seguint amb aquestes entrevistes, reflectides en les planes centrals de "SIO", les quals tenen per únic objectiu donar a conèixer les inquietuds dels nostres regidors envers el municipi en general i, més concretament, en la tasca que cada u d'ells té assignada, avui ens toca parlar una estona amb en Joan Puig i Ribera, primer tinent d'alcalde i conseller de cultura, i que és el més jove de tots els consellers d'Agramunt, encara que això no vol dir que, pel fet de ser jove, no tingui idees ben clares i precises en la feina que s'ha de dur a terme.

Iniciem la xerrada amb un breu comentari biogràfic. Ens diu:

- Vaig néixer el 19 de febrer de 1953, a Agramunt. Als dotze anys vaig anar a estudiar fora de la Vila i no hi he pogut tornar fins fa dos anys. Durant el període de les vacances dels meus anys d'estudiant, treballava en hotels per tal de constejar-me els estudis. Ara em dedico a l'ensenyament. Sóc professor de llengua i literatura catalanes. Fa dos anys que vaig impartir classes de diverses matèries a la Formació Professional d'Artesa de Segre. El curs passat, gràcies a que ja era oficial, he pogut ensenyar l'assignatura de català, que -com he dit- és la meua especialitat, a l'Institut Nacional de Batxillerat de Tàrraga. I aquest curs, després d'haver passat les oposicions de català, tinc la plaça de Tàrraga, encara que confio que em traslladin a l'Institut Nacional de Batxillerat d'Agramunt.

- Quina és la missió del Conseller de Cultura?

- Crec que molt àmplia. L'àmbit de cultura abasta molts camps. Tan sols per posar un esboç tenim: 1) CULTURA, que encabiria d'una manera més precisa allò que fa referència a museus, biblioteques, cursos de promoció cultural, defensa i promoció de la llengua, de la història, del patrimoni artístic, etc. 2) ENSENYAMENT, que vol dir, per un cantó tenir cura de l'ensenyament estatal que ja està en marxa, i, per l'altre, intentar de promoció un ensenyament per aquells que no l'han pogut rebre adequadament; i en aquest moment, aquí hi entra de ple l'organitzar uns cursos per tal d'ensenyar català a tots els que no el saben. 3) FESTES, que suposa l'organització i manteniment de totes les festes que hi ha al poble; així com també l'intent de promoció-ne de noves. 4) INFORMACIÓ, PROPAGANDA I TURISME, que suposa el donar a conèixer les "notícies" de l'Ajuntament a tots els convilatans i, a més, les notícies de la Vila que siguin dig-

nes d'interès- a la resta de la nació; una de les eines amb què comptem és el butlletí municipal "Sió", la competència del qual cau dins d'aquesta conselleria però que voldríem que s'independitzés; aquest apartat també suposa la promoció de la Vila de cara a l'exterior, etc. 5) JOVENTUT, que abraça moltes competències ja que no es tracta d'un àmbit determinat, sinó d'un estat de ser de la persona i això fa que ensopegui amb altres sectors ací ressenyats com ensenyament, esports, art, etc... 6) ESPORTS I LLEURE, que és un àmbit que cal refer ja que tan sols rutlla a mitges, sinó per dir a un nivell molt precari. 7) ART I FOLKLORE, que comprèn una garba molt densa que passa per totes i cada una de les arts: pintura, arquitectura, escultura, música, teatre, cinema... fins anar a parar a la dansa, com pot ser la promoció de la sardana.

Cada un d'aquests apartats, encara que amb un lligam entre ells, són tots diferents i d'això en resulta que l'ideal seria tenir una persona dedicada exclusivament a cada servei en particular; per exemple, una persona dedicada a l'esport, la qual podria procurar de promocionar molts jocs i esports que al poble no es practiquen, podria organitzar concursos i competicions a nivell local i intercomarcal, podria cuidar-se de les instal·lacions esportives que hi ha, procurant de crear-ne de noves, etc...

La feina primera és el potenciar aquestes activitats esmentades, les que ja hi són i que estan bé. En segon lloc ve la tasca de crear-ne de noves, és a dir, d'omplir els buits que ara tenim a la Vila, com són: museus, biblioteques, cineclubs, etc.

- El consell de festes, creat amb motiu de la Festa Major i que sembla que no s'aturarà aquí, donarà al teu parer un resultat efectiu?

- Espero que sí. De moment el resultat efectiu ja l'ha donat. Així, per exemple, puc dir que la Festa Major passada va ser preparada bàsicament i gràcies a l'actuació de tots els components del consell de festes, ja que jo mateix no estava a la Vila i no em vaig poder cuidar de la majoria de les coses. La cosa rutlla.

Per altra part, crec que aquests tipus de "consells populars" són necessaris i n'hi hauria d'haver un per cada àmbit dels set que he ressenyat, com a mínim. Es d'anhelar que el poble hi participi, si se'n creen de nous.

Tornant al Consell de festes, que ha estat el primer "consell" format, cal admetre el seu resultat i la seva actuació com a satisfactòria, encara que, de moment només s'ha treballat amb la Festa Major. Es de desitjar que ben aviat treballarem en la preparació de qualsevol altra manifestació festiva.

- Les entitats ja formades reben algun ajut de part vostra?

- Mira, l'ajut moral el tenen tot, i el material, aquell que els podem donar dins de les nostres possibilitats. Això sembla una mica ximple de respondre, però és que és així. No cal dir que l'ajut existent entre Ajuntament i entitats és recíproc, els uns necessitem dels altres. Per tant, no hi ha cap dubte que una tasca primordial és la de recolzar a totes i cada una de les entitats, tot potenciant-les i donant-los el màxim d'ajut.

- Els centres escolars d'Agramunt són suficients per a la mainada i joves que estudien?

- No. Ja no és d'aquest curs el problema. Fa anys que els alumnes d'E.G.B. que no es podien encabir a les "Escoles per manca d'espai, foren col·locats en l'edifici de l'Institut Nacional de Batxillerat, perquè allí sobraven aules. Més endavant, però, havent anat en augment el nombre d'alumnes de B.U.P., ha sorgit el problema, ja que els de batxillerat necessiten part de les aules que estan ocupades pels de bàsica. A més, tot plegat ocasiona un problema de tipus administratiu, ja que la neteja, conservació i manteniment dels alumnes d'E.G.B. se n'ha de cuidar, l'Ajuntament, mentre que del Centre de batxillerat se'n cuida directament el Ministeri d'Educació, i, essent que en el mateix edifici s'hi imparteixen ambdues coses, hi ha una colla d'interferències.

Estem fent una estadística per tal de conèixer exactament el nombre d'escolars que hi ha aquest curs en els diferents centres de la Vila. Amb això podrem treballar en ple coneixement de causa.

Nosaltres voldríem que la construcció del nou col·legi d'E.G.B. que està aprovat pel Ministeri d'Educació es comencés ben aviat. De moment no hi ha res, ni els fonaments assenyalats. Diuen a Lleida que no tenen "peles". Caldrà esperar que els n'enviïn. Nosaltres, per la nostra part no ens cansarem de demanar aquest nou edifici que tanta falta ens fa i que ens aniria com l'anell al dit, de tenir-lo enllestit per al curs proper.

- Parlem una mica de l'anhelat poliesportiu.

- Bé, parlem-ne. Som conscients que ens fa falta un poliesportiu. De moment la manca de diners ens condiciona plenament l'ideal, i en això s'hi treballarà, és que des de Lleida ens subvencionessin unes bones instal·lacions esportives. La necessitat la tenim ben clara, i més veient que altres poblacions com la nostra o més petites, tenen unes instal·lacions esportives dignes. Cal tenir ben present que la manca d'uniques instal·lacions adequades ens està condicionant la pràctica de l'esport. Si volem que la gent jugui al futbol, al tennis, a bàsquet... o bé que nedi, hem de tenir un poliesportiu escalent on s'hi puguin practicar tots aquests esports. Es clar que, amb el poc temps que som a l'Ajuntament tampoc no hem pogut cuidar-nos-en suficientment.

- Doncs bé, què heu fet fins ara?

- Ben poca cosa de tot allò que hauríem desitjat fer. En INFORMACIÓ i, junt amb vosaltres, els de "SIO", hem procurat que la cosa rutlli; que no hi hagi el dèficit que cada mes hi havia. Per

un altre cantó, hem procurat i volem procurar que tothom estigui ben informat de les coses que passen a la Vila i, per això hem fet instaurar una colla de plafons on s'hi col·loquen els bans i altre notícies municipals. Una altra cosa que s'ha fet és un estudi exhaustiu dels carrers i places de la Vila, donant noms a molts que no en tenien (el procés de retolació, que és posterior, haurà d'ésser paulatí). En el terreny esportiu, es pot dir que solament hem tingut contactes amb els dirigents del futbol. Referent al JOVENT, varem assistir a una reunió promoguda per la Generalitat, en la que se'ns va demanar que miréssim d'unir tot el jovent del poble, per tal d'arribar a formar un Consell Nacional de la joventut. Això ja ho teníem viat i ho volíem fer, però, si no s'ha fet fins ara, és perquè hi va haver, per part del mateix jovent, un intent de formar una mena de "coordinadora", la qual cosa ens hauria estalviat d'organitzar-ho des de l'Ajuntament; ara, sembla, però que l'intent no ha reeixit massa, i potser caldrà revitalitzar la idea. Relatiu a les FESTES, a més d'allò que hem dit, i fent cas d'una proposta de la Creu Roja local, hi ha en preparació la "setmana de l'infant", que ha de fer-se abans de finalitzar l'any, ja que és un acte commemoratiu de "l'any internacional del nen". Quant a ART, es va treballar perquè es realitzés una exposició fotogràfica durant la Festa Major. En FOLKLORE, l'activitat més important ha estat la consecució del 1.er Concurs de Sardanes; voldríem potenciar la sardanà i que s'organitzés un grup de sardanistes a la Vila... ja veurem. Relacionat amb l'ENSENYAMENT, no hem pogut fer gran cosa: fins ara, la gent estava de vacances..., hem tingut contactes directes amb els directors dels centres. Hem fet una colla de visites a les "escoles" per tal de veure sobre el terreny les necessitats que hi ha (que són moltes); i d'aquí n'ha sorgit la restauració d'una part dels sanitaris que, tot i la subvenció de Lleida de prop de dues-centes mil pessetes, costa més del doble a l'Ajuntament dels diners atorgats.

- Pensem que el servei d'informació no és prou complet. Prova d'això és que en el "SIO" del mes d'agost no surt enlloc el que va succeir en el Ple extraordinari en què la candidatura d'U.C.D. va votar que no a la ratificació de l'Estatut, que es va fer arreu de Catalunya en tots els Ajuntaments. Per què l'Ajuntament no ho ha dit?

- Doncs per raons polítiques i, sobretot, de conveniència entre nosaltres mateixos. És clar que, que no ho diguéssim l'Ajuntament, no privava de dir-ho als altres. Com tampoc l'Ajuntament no havia privat de "viure" el Ple en qüestió, ja que tot el poble estava convidat a assistir a la sessió esmentada de Ca la Vila.

- Amb l'afer "Coral-Casal Agramunt" queda palès més que mai, que el poble necessita uns estatges on poder-se reunir, assajar, lliurement. Creieu i penseu arranjar algun lloc per a aquest fi?

- A Agramunt també ens manca tot això. L'edifici de l'Ajuntament fa pena. No hi ha llocs on reunir-se. Si poguéssim aconseguir que es cedissin al Municipi els terrenys de "La Barretina", potser s'hi podria edificar una casa on hi hagués una colla de dependències destinades a aquestes necessitats culturals: llar per a jubilats, sala de reunions, biblioteca, museu, locals per a la joventut, "Creu Roja", "Coral", etc.

I fins aquí la xerrada amb en Joan Puig, desitjant que totes les idees i projectes de la seva conselleria, fortament preteses, es vegincoronades amb el fruit de la realtat i el més aviat possible.

Nosaltres, «EL CAU» diem:

Estimats tots els agramuntins, ara tenim ocasió de parlar amb vosaltres mitjançant "Sió" i ho pensem fer per donar-nos a conèixer una mica, o millor dit, tant com puguem, donat que fins ara hem estat treballant en solitari i potser sí que molts s'han admirat perquè existim i perquè fem coses, però realment no creiem que sàpiguin què és això del Cau, per què treballem i com ho fem. Doncs ara, en aquest espai i durant uns quants mesos, procurarem explicar-ho o obrir-nos al diàleg amb tots vosaltres.

En primer lloc presentarem el Responsable i el lloc on ens podeu trobar per qualsevol cosa que us convingui. Apuntem que el nostre lema és: "SEMPRE A PUNT".

Responsable: Ramon Argilés i Ciscart.

Subresponsable: Jaume Añé Ros.

Lloc on està situat el Cau: C/. Castell, 9 Agramunt.

I ja entrant en tema volem dir que nosaltres pertanyem a un moviment pedagògic anomenat "Escoltisme". Es un moviment que no té fronteres, però degut a això tenim un vocabulari i uns signes externs comuns coneguts per nosaltres, però no pas per vosaltres, així doncs a continuació, després de fer una mica de definició del que és l'escoltisme, assenyalarem un mínim de vocabulari perquè ja a partir d'ara, ens entenguem tots molt millor en les nostres futures converses. Diem doncs: "El moviment escolta té per objectiu contribuir al desenvolupament dels joves ajudant-los a realitzar plenament les seves possibilitats físiques, intel·lectuals, socials i espirituals, com a persones, ciutadans responsables i membres de les comunitats locals, nacionals i internacionals".

VOCABULARI:

Agrupament: L'entitat escolta dins de cada poble. Dins de les grans capitals hi pot haver més d'un agrupament.

Branca: Es cadascuna de les divisions que el mètode escolta fa dels nois i noies per raó d'edat:

Llops/Daines (de 8 a 11 anys).

Ràngers/Noies Gules (d'11 a 14 anys).

Pioners/Caravel·les (de 14 a 17 anys).

Truc (de 18 a 21 anys).

Unitats: Grups de 6 o 7 elements en què es divideix cada branca per a fer una pràctica pedagògica.

Cap d'unitat: Sinònim de responsable animador d'una unitat escolta.

Cap d'Agrupament: Sinònim de responsable animador d'un Agrupament.

Demarcació: Base territorial que aplega els agrupaments d'un o més bisbats.

N. de la R.: Aquest article s'havia d'haver publicat fa dos mesos, però per un lamentable traspaperament, no ho hem pogut fer fins ara. En demanem perdó.

Escolta: Membre de l'Escoltisme.

Consiliari: Col·laborador espiritual dins d'un agrupament (clergue o seglar).

Comissari: Responsable d'una demarcació.

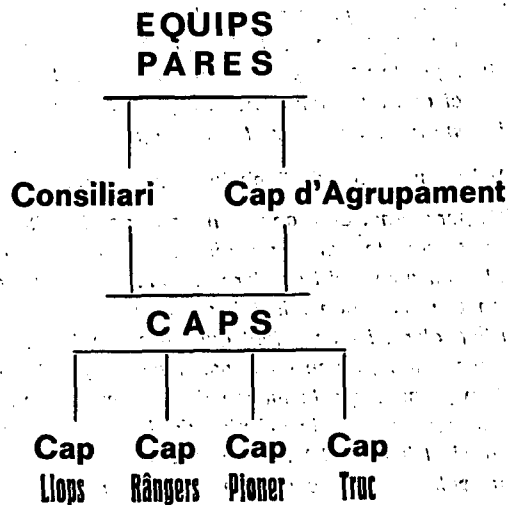
FO.CA Curset de Formació de Caps.

Llei: Expressió dels objectius educatius de l'escoltisme en forma de decàleg, exposat a l'abast de tots els nois i noies.

Promesa: Element pedagògic de compromís amb els objectius educatius de l'escoltisme.

Ara, per no fer-nos pesats, tan sols us direm que ja tenim quatre anys de vida aquí a Agramunt i que estem sobrevivint com a entitat gràcies a l'esforç d'alguns joves del nostre poble. Com a darrera notícia us hem de dir que els dies 2 i 15 de juliol passat fèrem la cloenda del curs, acampats tots a Aïós d'Isil, prop del pla de Beret.

Per acabar apuntem un organigrama del nostre funcionament i ja fins el proper número, si a Déu plau.

Vol venir a Agramunt..

Al Poeta de l'Urgell, Enric Brufau i Torrents.
Mort el dia 31 d'octubre de 1966, a l'edat de 56
anys, a Canet Plage (França) —Catalunya Nord—

*De Pollença mateix i cloent fort els ulls,
ben lluny de les Palmeres i ben lluny de la mar
veig una plana ufana de nombrosos perfums:
Es l'Urgell de vells somnis, la terra brava i gran.*

*Es la Pàtria dels Homes - Artistes de la pena.
Són ells els que dibuixen sobre la terra dura,
l'obra genial que porta, com una dona plena,
la riquesa i la vida, l'amor i la natura:*

*Camí de Balaguer i enmig de les pomeres,
la serra d'Almenara és visible i discreta;
fa reviure nous somnis de llunyanes Alberes,
vells somnis de nits clares a l'entorn del Poeta.*

*Del Poeta que absent, no reposa, ni dorm,
ni és la seva estada un lloc de dolça calma.
Es un pou de tortura, de sofrència i dolor,
una espina clavada dins sa tomba de glaça.*

*De lluny entenc la seva veu i un nom,
és el nom de la Vila que enllà d'aquesta Serra
porta el nom d'Agramunt; tot l'amor del seu cor,
és el nom de les Planes, del Canal i és el nom de la Terra.*

*Val venir a la Vila de somni i d'esperança,
ens ho diu a grans crits, des de l'antra ple d'ombra,
a tots ens diu, amics, em migro d'enyorança,
porteu-me, sí, duieu-me a una tomba més clara.*

*Et portarem, Enric, a la terra estimada,
vindràs a reposar a la Vila que de lluny
sense pau, ni bonança, el teu Esperit reclama:
Vull venir a Agramunt, vull venir a Agramunt.*

Gabriel SANS i XANDRE

Pollença, 6 de setembre de 1979.

Festa a Pelagalls i Cisteró

El passat diumenge dia 16, va ser un dia d'alegria per als veïns de Cisteró i Pelagalls, on van retre un merescut homenatge a Mossèn Maurici Cirera per la tasca que ha fet i que pensa continuar fent (tal com va dir a la Plaça de Pelagalls) per l'església romànica que hi ha un aquest poble. Després es va fer la inauguració del museu de la pagesia i una pista de tennis a Cisteró.

Els actes van començar amb una Missa a l'església, que fou consagrada el 14 de novembre de 1.180 (és a dir que l'any que ve serà en 8.è centenari). Cal remarcar que va haver-hi molta assistència dels pobles veïns.

En acabar-se la Missa, Mn. Maurici va fer una breu explicació

artístico-arquitectónica de l'església, amb un llenguatge a l'abast de tothom, explicant el que s'havia restaurat, ja que tal com ell, va dir, "si una persona visita actualment l'església per primera vegada, sense saber quin era el seu estat anterior, difícilment podrà copsar l'obra de restauració que s'ha fet. Potser inclús es pensarà que no s'hi ha fet res, això és degut que els operaris restauradors han estat uns bons professionals i han fet una obra molt ben feta".

En sortir de l'església, es va anar a la Plaça des d'on es veu la magnífica portada (la part més important de l'església i la més difícil de restaurar). Aquí va fer una al·lució el conseller Adrià Marquilles, rendint homenatge, en nom dels dos pobles, "a més de com a Mossèn, com a l'estudiós, que ha fet que aquesta església hagi sortit sovint a la premsa i que s'hagin aconseguit diners per a la seva restauració. En acabar li va fer la donació d'una plaça commemorativa d'aquests onze anys de treball, que amb satisfacció va llegir el Mossèn als presents. Llavors va explicar la composició d'uns murals, que havien penjat a les vores de la Plaça, on hi havia articles de Pelagalls fets per ell mateix, articles de diferents periodistes, correspondència amb personalitats i el que més em va cridar l'atenció, va ser les referències bibliogràfiques d'aquesta església (des de Puig i Cadafalch, passant per Duran i Sanpere, fins als llibres editats fa poc com el d'E. Carbonell), crec que va ser una demostració pels escèptics que és una obra que té la seva importància. També va donar les gràcies als dos pobles, ja que han col·laborat molt activament "de manera que tot i reconeixent que les aportacions, diguem-ne oficials, han estat molt valuoses, tanmateix el que ha aportat el poble (de 80 persones solament) amb diners i amb joves personals, val encara molt més. Així bé podem dir que la restauració de l'església de Pelagalls és eminentment fruit de l'entusiasme popular". Cal dir que a l'acte, va haver-hi la presència del Batlle i Consellers de Plans del Sió, al qual Ajuntament, aquests dos pobles pertanyen.

Seguidament va tenir lloc un abundant aperitiu, on es veia els veïns del poble molt contents, invitant els forasters.

Una estona després, quan tothom ja havia menjat, begut i xerrat, es va invitar la gent que anés cap a Cisteró (poble que està molt prop, sota Pelagalls) a la inauguració del Museu i la pista de tennis.

La inauguració la va fer el Batlle dels Plans del Sió, Francesc Buiureu, amb la posterior visita de tothom al Museu. Aquest s'ha fet gràcies a les cases d'aquests pobles, que hi han portat tot el que consideraven més interessant. El jovent va ser qui ho va recollir i ordenar. Als visitants els va agradar, almenys a mi em va fer molta gràcia, com la gent de major edat ens explicava les diferents utilitats d'eines que els joves no hem vist fer servir (des del porró garberer fins a la reu de forcat, hom hi pot admirar una llarga col·lecció d'estris casolans i camperols).

Jo, com a visitant, m'atreveixo, en nom de tots els forasters que vam participar a la festa, felicitar-los pels actes d'aquest dia i per la feliç idea del Museu, perquè "les eines del pagès, es quedin en un lloc pagès".

Gairebé com a postdata, afegiré que qui vulgui més informació de l'església romànica de Pelagalls, la trobarà en un estudi històric-artístic fet per Mn. Maurici Cirera, inserit en el volum llerda de l'any 1977, del "Instituto de Estudios Ilerdenses". D'aquest estudi se n'ha fet una edició "separata".

I si podeu, aneu a veure aquesta església, us agradarà!

Josep MORA i CASTELLÀ

Pompes Fúnebres d'Agramunt

Pel present, es posa en coneixença dels usuaris que necessitin els serveis de l'Empresa que, la mateixa, ha nomenat REPRESENTANT el Sr. **RAMON LLORENS**, amb domicili a l'Avinguda J. Mestres, 1

Aquesta representació l'ha vinguda ostentant, des del 1957, el Sr. **Josep Romà i Balp**, recentment finat, el qual durant 22 anys d'activitat de l'Empresa a la localitat d'Agramunt, va atendre degudament les seves obligacions, tenint, per tant, la confiança i estimació de tots els qui per una o altra raó, necessitaren de la seva intervenció.

Descansi en pau.

Pompes Fúnebres d'Agramunt

Representant: Sr. Ramon Llorens

Domicili: Avda. J. Mestres, 1

AGRAMUNT

LA COMARCA

EXCAVACIONS ARQUEOLÒGIQUES

Avui, gairebé tothom s'haurà enterat ja de la trobada de pre-territes restes humanes prop de Renan, i de les excavacions que s'hi han portat a terme al llarg de deu dies, concretament del 7 al 16 de setembre, que en coincidir amb la Festa Major, la notícia no va esclatar fins els darrers dies, però mentrestant, un equip d'arqueòlegs, ignorant la festa i carregats de paciència, s'hi deixaven les ungles esgarrapant cuidadosament la terra endurida que quatre mil anys endarrera s'havia posat sota la roca.

Vaig tenir l'oportunitat de veure per dues vegades aquestes excavacions, que em van semblar interessants, i de singular importància, almenys a nivell de comarca, però els qui realment ens poden dir el que són i el que representen aquestes troballes, són els mateixos autors de l'excavació, els quals ens han fet arribar el següent escrit:

"Tan interessant com la coneixença dels trets essencials de la vida dels nostres avantpassats és, sens dubte, la recopilació de dades sobre les seves creences entorn de la mort i els costums o rituals que l'envoltaren.

Per a assolir aquests coneixements que fan referència a èpoques remotes en les que encara no existia l'escriptura —és a dir la Prehistòria— la ciència actual disposa, avui dia, de tècniques d'excavació molt acurades que permeten afinar tota mena de precisions geogràfiques, dels humans que ens precipidiren sobre la terra que trepitgem.

Prop del camí que, partint d'Agramunt, ens mena cap a Renan, trobem un jaciment arqueològic que ens il·lustra sobre les tradicions religioses i funeràries dels agramuntins de fa quatre mil anys. Es tracta d'una balma natural de roca arenisca del país aprofitada en la seva part inferior descomposta que, un cop buidada, fou utilitzada com a necròpolis temporal d'un grup familiar o clan. L'interès d'aquest petit cementiri rau en la interpretació de tots els factors que motivaren a actuar d'una manera determinada a aquella gent: la tècnica constructiva, la reforma del lloc i el ritual que serví per a dipositar els cadàvers, s'entrellacen estretament donant-nos una visió, el més completa i aproximada possible, sobre part de la vida d'aquests grups humans que ja coneixien l'agricultura, practicaven la ramaderia i la caca, i utilitzaven el metall. En el cas concret que ara tractem, la roca de la balma s'aprofità com a sostre sota el qual es dipositaren unes lloses verticals que servien per a compartimentar espai i enterrar en el seu interior els cadàvers.

Aquest es presenten formant amuntegaments d'ossos o bé conservant certes connexions anatòmiques, tot i semblant que mai no es presenten les restes completes d'un individu.

Això vol dir que ens trobem davant d'un ritus funerari ja observat en d'altres llocs sepulcrales de Catalunya, i que consisteix en el fet de deixar descompondre els difunts en un indret descobert, probablement a l'aire lliure, i després recollir una part dels ossos i enterrar-los definitivament. Tot això s'ha pogut comprovar mercès a les meticuloses tècniques arqueològiques, que dibuixant les restes tal i com apareixen de nou a la llum i als

ulls dels excavadors reconstrueixen de manera fidel com foren dipositats originàriament.

Un posterior i llarg treball de laboratori, per part dels antropòlegs, farà possible l'obtenció de dades precioses sobre els trets físics i racials de les poblacions prehistòriques que aquí habitaren. Així es podran esbrinar característiques sobre el sexe, l'edat, l'alçada, la corpulència i els possibles casos d'enfermetats i accidents que patiren i que afectaren als ossos (reumatismes, malformacions, fractures). D'igual manera un detingut estudi sobre el desgast de les dents ens portarà a reconstruir la dieta alimentícia d'aquell temps.

També han estat recollides mostres de la terra que conté els ossos, ja que el pol·len que es conserva en el seu interior permetrà, un cop estudiat, el saber quins foren els arbres i les plantes que formaren la cobertura vegetal. De la mateixa manera, per a arribar a conèixer més aproximadament l'antiguitat dels enterraments, s'aplicaran anàlisis físico-químiques, com el mètode del Carbó-14 que, actuant sobre unes mostres òssies, ens dirà el temps transcorregut des de la mort dels individus fins als nostres dies.

Per cloure, a la vista de la riquesa de conclusions que podem extreure d'un treball acurat, hem d'ésser conscients del valor històric que qualsevol tipus de jaciment arqueològic suposa, fent-se necessari el respecte envers tot allò que ell conté i la seva conservació. Hem de tenir en compte que tot el que es destrueix és irrecuperable i que, juntament amb el que desapareix, es perd una part molt important del llegat dels primers homes que trepitjaren terra catalana".

Roger MARCET BARBÉ
M.ª Àngels PETIT MENDIZÁBAL
Jordi ROVIRA PORT
Elisenda VIVES BALMANYA

Institut de Prehistòria i Arqueologia de la Diputació de Barcelona.
Departament de Prehistòria, Arqueologia i Història Antiga de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Restes humanes de la balma de Renan
Enterraments damunt d'un enllosat inferior.

Cooperativa Agropecuària de Guissona

Tels. 20, 40 i 77
GUISSONA

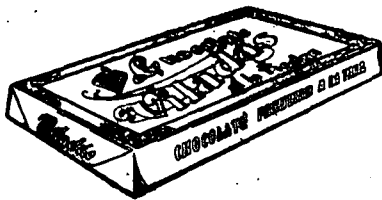
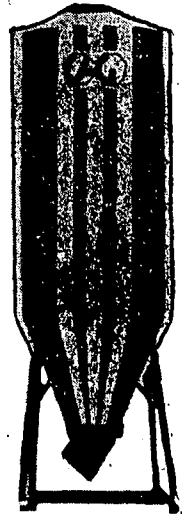
Pinsos Compostos

Escorxador general
Frigorífic

Medicaments i
Assistència Tècnica

Material per a la
Ramaderia

Secció Agrària

Una
llarga...
i dolça
tradició

Xocolata *Viladàs*

MAQUINARIA AGRICOLA

JOSEP MARTORELL

L. COMENGE

PINTOR - DECORADOR

EMPAPERATS - MOQUETES - CORTINATGES

Avda. J. Mestres, 7 - 2.º

AGRAMUNT

Telefon 39 07 18

Catalunya: Espill del seu passat

Octubre de 1934

"Catalans! Les forces monarquitzants i feixistes que d'un temps ençà pretenen de traïr la República han aconseguit llur objectiu i han assaltat el Poder"

En aquesta hora solemne, en nom del poble i del Parlament, el Govern que presideixo assumeix totes les facultats de Poder a Catalunya, proclama l'Estat Català de la República Federal Espanyola, i en restablir i fortificar la relació amb els dirigents de la protesta general contra el feixisme, els invita a establir a Catalunya el Govern Provisional de la República, que trobarà en el nostre poble català el més generós impuls de fraternitat en el comú anhel d'edificar una República Federal lliure i magnífica" (Una part del discurs pronunciat per Lluís Companys, el vespre del 6 d'octubre de l'any 1934, des del balcó del P. de la Generalitat): Compilat en "DOCUMENTS 7" — Gaia Ciència.— E. 62.

La decisió presa pel Govern de la Generalitat i manifestada pel seu President, ha estat motiu de moltes condemnes i també de moltes justificacions històriques. No intentaré pas ni una cosa ni altra —em veig incapaç—, però sí que almenys, procuraré una aproximació històrica a algunes coordenades generals.

Europa, l'any 1934, vivia uns moments força greus: es donava una forta crisi econòmica, l'atur era elevat, les masses obreres restaven disposades a accions revolucionàries, havien caigut considerablement les produccions i també els preus, no es donaven beneficis, hi havia una mena de reacció totalitària que acceptava la violència com un mètode polític institucionalitzat, etc., etc. Tot aquest ventall de problemes i realitats que es donaven a les nacions veïnes, afectaven també les nostres estructures socials, econòmiques i polítiques, i, a la vegada, s'anava implantant fórmules i solucions semblants.

Els anys trenta no foren gens favorables per a ningú, i els homes que assoliren el poder l'any 1931, no pogueren o no van saber donar sortida a la muntanya de problemes que pesaven damunt la societat espanyola. El recanvi és quasi obligat en aquests casos, i els conservadors guanyaren les eleccions, el novembre de 1933. Es obvi que les plantejaments de la Generalitat de Catalunya no caiguessin bé als nous governants de Madrid i això provocà immediatament un enfrontament entre ambdós poders. Malgrat tot, el paper de la Generalitat s'anà agreugant en la mesura que s'anava polaritzant la societat espanyola, i també la catalana, en dues tendències irreconciliables: els conservadors-totalitaris i els obreristes-revolucionaris. Als homes de l'ERIC de la Generalitat, els era molt difícil desenvolupar una acció de govern sense menysprear els seus propis principis progressistes però no revolucionaris, per la qual cosa, la Generalitat restà desbordada pels esdeveniments de la tardor de 1934. Va ésser, doncs en aquest context, quan hom va pensar en una estratègia política que havia restat positiva el 14 d'abril de 1931: Això és, proclamar per a Catalunya un Estat Federalitzat a la resta d'Espanya i poder així reafirmar, amb avantatge, l'autonomia autèntica de Catalunya. Possiblement que la intencionalitat d'en Companys i del seu Govern no era, en el pensament, tan radical com en les seves pròpies paraules, però això no va poder evitar, per part del Govern de la República, la interpretació textual de la proclama, reprimint immediatament una acció considerada com anticonstitucional.

Albert BALCELLS ens diu que "...el Govern Companys es féu destituir per la força en lloc de dimitir de forma humiliant" i que "amb el seu gest de protesta impedia una revolta incontrolable". (1). Com veïem, la decisió històrica de la Generalitat el dia 6 d'octubre de 1934, pot donar lloc a moltes interpretacions, unes favorables i altres no tant. I és que les conseqüències que acompanyaren l'esmentada decisió esdevingueren transcendents per a Catalunya.

Joan NOVELL

1. BALCELLS, A. — "DOCUMENTS 7" — La Gaia Ciència — Edicions 62 Barcelona.

MOVIMENT DEMOGRAFIC MES DE SETEMBRE

NAIXEMENTS:

Albert Magriñà Ortiz, AGOSTA dia 19

MATRIMONIS:

Albert Badia Badia i AGOSTA dia 19

M.ª Lluïsa Martín Ortiz, AGOSTA dia 19

Francesc Manchó Méndez i AGOSTA dia 19

M.ª Montserrat Cots Solé, AGOSTA dia 19

Joan Gomez Peña i AGOSTA dia 19

Francesca Cluet Eroles, AGOSTA dia 19

Jordi Sera Granés i AGOSTA dia 19

M.ª Montserrat Felip Trepat, AGOSTA dia 19

Maria Vilà Bertran i AGOSTA dia 19

Montserrat Mirasó Pascuet, AGOSTA dia 19

DEFUNCIONS:

Josep Romà Balp, AGOSTA dia 20

Carme Gil Camps, AGOSTA dia 20

Maria Planes Torres, AGOSTA dia 24

PLUJA CAIGUDA DURANT EL MES DE SETEMBRE

Dia 6: 33 litres m.²

Dia 7: 17,5 litres m.²

Dia 13: 5,2 litres m.²

Dia 19: 2,1 litres m.²

Dia 20: 1,7 litres m.²

Total: 43,4 litres m.²

L'Observador: DEUDAT PONT

AGRAÏMENT

La Família ROMA-BARÓ
agraeix sincerament, les
mostres d'afecte i condol
rebudes per la mort del
seu molt estimat

JOSEP ROMA BALP

e. p. d.

L'Ajuntament Informa

HISENDA

Una de les tasques més importants de les que ha de tenir cura un Ajuntament, és la confecció del pressupost ordinari i anyal. El pressupost ordinari constitueix l'eix de la vida financera de tota entitat pública. Aquest document reuneix les estimacions dels ingressos i despeses de la Corporació per a l'exercici corresponent, tot i que les xifres de l'estat d'ingressos són simples previsions o càlculs, les quantitats que figuren i l'estat de despeses, tenen el caire del màxim autoritat a emprar.

La voluntat de realitzacions i subministrar serveis es veu, en el pressupost, confrontada amb l'escassetat de recursos previsibles. Això, força a un realisme dels programes. Tècnicament això comporta concebre el Pressupost com una part de la planificació general a llarg termini de l'activitat municipal. Des del punt de vista polític implica una escala de prioritats bàsiques amb la màxima correspondència amb la voluntat popular.

En el moment de redactar aquestes notes s'està treballant en l'avantprojecte del Pressupost Ordinari per al pròxim exercici. Podem ja avançar que es veurà sensiblement augmentat en relació amb l'actualment en vigor. Per un costat hi ha l'augment dels arbitris i taxes municipals, una major inversió dels impostos directes estatals, i un augment de la participació en els indirectes, i per un altre la revisió del cens dels contribuents d'Urbana. Econòmicament i Política és necessària aquesta posada al dia ja que són nombrosos els edificis que no estan donats d'alta i per tant no paguen i molts d'altres tenen un valor arbitràriament molt inferior del que els correspon. És evident que la solidaritat ha d'estar recolzada en una justa i equitativa distribució de les càrregues fiscals.

Aquesta voluntat per part del Consistori de treballar al màxim aquest aspecte de la solidaritat ciutadana, sembla que ha estat ben entesa per la majoria dels agramuntins ja que quasi finalitzant el període recaptatori és poc el paper que queda per pagar. El proper mes donarem detallada informació de com ha anat la recaptació.

URBANISME

S'ha d'insistir una vegada més perquè les sol·licituds de permisos d'obres siguin presentats amb la suficient antelació per a poder ser estudiats pels serveis tècnics i la Comissió Permanent. Els permisos tenden a donar-se com a màxim una setmana sempre naturalment que no hi hagi cap irregularitat, cosa que creiem que no pot dificultar el començament de les obres. Fins al moment no s'ha sancionat els que han començat les obres sense el corresponent permís però és evident que de persistir aquestes actituds es complirà el que descriuen les ordenances. Cal insistir també perquè els pressupostos de les obres presentades s'ajustin al màxim a la realitat, com també que les obres realitzades es corresponguin amb les concedides en el permís.

Dins aquest àmbit comuniquem que el nostre Batlle ha pre-

sentat la seva candidatura en les eleccions a celebrar el mes d'octubre per a cobrir el lloc de membre en representació dels municipis de 2.000 a 5.000 habitants en la Comissió Provincial d'Urbanisme.

CULTURA

Dintre aquesta conselleria s'engloben diversos àmbits que, sintetitzant, podríem dir que tenen com a fi la promoció ciutadana tant a nivell individual com col·lectiu. La comissió de cultura ha realitzat un projecte d'actuació a curt, mitjà i llarg termini i que ja ha començat a funcionar. D'aquest projecte s'anirà donant compte a mesura que es vagi realitzant. Dues són les línies mestres d'actuació. Una primera la de potenciar i coordinar al màxim les actuacions de les diverses persones o entitats que ja estan portant a terme una tasca positiva. I l'altra omplir els buits existents en molts dels àmbits que fins ara han estat mal atesos o simplement no existeixen.

De moment ja s'han tingut diversos contactes tant amb entitats com amb particulars. Aprofitem ara per pregar que es posin en contacte amb algun membre de la conselleria tots aquells que estiguin interessats en una o diverses rames de la mateixa. Folklore, Turisme, Antiquitats, Fotografia, Cinema, Història, Literatura, Esports, etc., etc.

Dintre de pocs dies s'obriran de nou les urnes per a una consulta electoral. El motiu és de gran importància per a tots els que vivim i treballem a Catalunya: l'Estatut. Catalunya necessita un Estatut. S'ha discutit molt i ja s'ha dit tot sobre aquest projecte que ara es posa a la nostra consideració. El que sí hem de dir és que aquest Consistori aprrovà per unanimitat en sessió plenària del dia 28 de setembre recomanar a tots els agramuntins que donin el seu vot afirmatiu a l'actual projecte d'Estatut per a Catalunya. Recordem que totes les forces polítiques i sindicals de la Vila deien en el manifest redactat amb motiu de la Diada Nacional de Catalunya.

".....Es un pas endavant en el camí de la recuperació de les nostres institucions democràtiques, que han de fer de Catalunya un poble lliure, just i progressiu. Sabem que no reconeix algunes de les facultats per les quals hem lluitat sempre, però l'esforç i la responsabilitat de tots els homes i les dones de Catalunya ho faran possible en un futur immediat, si sabem aprofitar aquesta eina vàlida que és l'Estatut.

Per això, aquesta Diada Nacional té un objectiu immediat: que tots els ciutadans de Catalunya, sigui quin sigui el nostre origen ens preparem a donar el nostre vot afirmatiu al pròxim referèndum que ha de legitimar l'Estatut.

Amb la nostra presència, amb el nostre entusiasme, amb el nostre crit.

¡Sí a l'Estatut, visca Catalunya!

LLICENCIES D'OBRES

- Sr. Ramon Domingo, obres interiors vivenda. Ctra. de Tàrraga.
- Sra. Balbina Monistrol, obres interiors vivenda. Carrer de les Planes.
- Sr. Salvador Noguera, obres interiors vivenda. Carrer de Sió, 8.
- Sr. Joan Piulats, obres interiors vivenda. Carrer de Vilavella.
- Sr. Miquel Puig, arrebossat i pintat façana vivenda. Estudis Vells, 40.
- Sr. Josep Miralles, arrebossat i pintat façana vivenda. Av. J. Mestres, 5.
- Sra. Roser Miralles, obres interiors vivenda. Av. J. Mestres, 26.
- Sr. Domènec Bernaus, construcció cobert. Ctra. Agramunt-Artesa de Segre.
- Sr. Ramon Roca, reconstrucció tanca al solar. Av. A. Ros.
- Sr. Josep M.ª Jolonch, arrebossat de paret casa. Ntra. Sra. de l'Esperança.
- Sr. Ramon Poch, pavimentar baixos casa. Aspi, 31.
- Sr. Jordi Piñol, canviar estructura teulat casa en construcció.
- Sr. Manuel Garrabou, modificació vivenda. Ctra. Balaguer.

PRESES D'AIGUA POTABLE: Cap.

LLICENCIA CLAVEGUERAM:

- Sr. Ignasi Oromí, connexió claveguera. Pg. J. Brufau.

LLICENCIA GUAL PERMANENT:

- Sr. Joan Vidal, gual permanent. Av. M. Jolonch, 49.

Altres LLICENCIES:

- Sra. M.ª Teresa Grange, trasllat tenda tintoreria, carrer Guimerà a Estudis Nous.
- Sr. Joan Pintó Hernández, instal·lació pista autos de xoc.
- Sr. Onofre Sánchez, obertura de bar. Circumvallació.

FACTURES APROVADES:

Josep M. ^a Torres	1.896
Tintoreria Salas	2.750
Antoni Zurita	1.674
FECSA	81.920
"	66.155
"	80.020
"	99.705
"	2.655
"	93.720
Estació Servei	4.235
Josep Baró	2.080
Ramon Solé	5.269
Impremta Cuberes, de Mollerussa	10.475
Institut Nacional de Previsió	116.142
Nòmina Personal	565.511
Eugeni Gil	17.828
Transports Cèlia	15.400
Assegurances Cervantes	3.360
Viatges en Comissió Serveis Sr. Batlle	7.000
IFA	9.504
Lluís Vila	19.451
Ramon Bolea	5.000
Ramon Penella	4.900
Sr. Porta Dinares	1.200
Quinta de Salut la Alianza	7.180
Transports Bernaus	1.740
Tomàs Jové	3.900
Seresco	17.375
Viatges diverses Comissions	9.600
A. Sangrà	1.000
Llorç Fonoll	59.550
"	15.500
IASA	9.000
Néts J. Medina	7.276
Jordi Bertran	500
Societat Autors	e 9.488
Salvador Blanco	62.104
Pere March	26.000
Vulcanitzats Ibars	2.444
Estació Servei	7.223
J. Areny	2.890

Total, salvant errada 1.461.620

ARXIU FOTOGRÀFIC MUNICIPAL

Portant-se a terme els treballs preparatoris per la creació d'un Arxiu fotogràfic de temes relacionats amb la nostra Vila, es comunica a tots els interessats en col·laborar-hi, que es posin en contacte amb el regidor Sr. Josep Bertran.

Per error involuntari, al número de SIÓ del passat mes de setembre i a la llista de col·laboradors dels diferents concursos de la Festa Major 1979, ens deixàrem de publicar el nom de l'establiment: PASTISSERIA I FORN, JOSEP BARÓ.

SIÓ

AGRAMUNT ÉS AGRAMUNT

La història d'Agramunt és molt reculada: els fenicis, els romans, els àrabs han deixat petjades profundes en la nostra estructura rural. L'edat Mitjana encara és un signe viu entre nosaltres: en molts racons de la nostra Vila hi batega aquell caliu. I els temps moderns i contemporanis l'han projectada més enllà de les nostres serres. Cal tenir present tot això per tal d'entendre que, amb l'arribada de gent forana, la història d'Agramunt no comença sinó que continua. Un poble, una comunitat no és el protagonisme d'una persona o el tarannà d'una minoria, sinó la resposta a una estructura que no para mai de fer-se.

Els qui estimem aquesta dinàmica, els qui entenem que Agramunt ni és encorament en un passat ni la claudicació a un present, sinó la marxa comunitària cap endavant, l'estimem fins al paroxisme. Ara, avui, Agramunt és un mosaic complexíssim en funció de dues cultures que s'han trobat en una mateixa necessitat: viure plegades. I empro el mot cultura en el sentit més ampli. Per tant, Agramunt és, per una banda, una anella d'espanyols que ha arribat perquè demandes elementalíssimes els han obligat a abandonar la terra. Per a ells, com'he dit tantès vegades, salut i reverència.

Per una altra banda, Agramunt és un conjunt de persones, famílies i circumstàncies que serveixen el batec d'una herència, d'un passat proper, que defineix molt profundament la personalitat de la Vila com un tot ple. Agramunt és un enfilall de coses concretes que li són consubstancials. En citaré unes quantes sense voluntat exhaustiva. Els torrònaires, els xocolaters, l'església parroquial, la casa Amball, els coberts medievals, el Mercadal, el Pla del Pou, el Passeig, el Pilar d'Almenara, el Pont de Ferro, un ampli estol de famílies que han promocionat la indústria i les professions liberals; tots els pagesos damunt els quals es recolza la saviesa autòctona, i molts comerciants de vella tradició i molts oficis i tots els obrers... I la *Coral d'Avui*, i la publicació *S/O*, com dues mostres indiscutibles de la nostra cultura. La *Coral* que ha heretat l'arcaica tradició musical d'aquell Agramunt amb una banda municipal, amb diverses orquestres i amb molts virtuoses instrumentistes. Com em deia no fa gaire l'amic Ferran Ros —pare i avi de músics—, en la Vila del seu temps des de qualsevol cantonada se sentia una trompeta o un clarinet o un fiscorn o un piano o un saxo que assajaven; o una noieta o un xiquet que solfejaven davant el pentagrama a casa d'un dels molts mestres. Aquesta herència musical ara la serveix la *Coral d'Avui*, i molt recentment n'ha donat proves ben reeixides, com ha estat el cas del concert da-

vant el President de la Generalitat quan ens visità per la festa major. Aquella cantada va ser un plebiscit a favor dels cantaires i del seu director, senyor Casals, a qui, per damunt de les contingències i de les servituds, el poble d'Agramunt oferí el més alt respecte i la més distingida gratitud.

I al costat de la *Coral*, hi tenim *S/O*. Ningú no és prou obtús com per afirmar que *S/O* és una publicació perfecta, però és la publicació rural més reeixida de les comarques catalanes a nivell de petits municipis, i la capdavantera de les comarques ponentines. I això va ser reconegut a l'Associació de la Premsa, a Barcelona, a ran de la darrera exposició de la premsa catalana. Els qui avui redacten *S/O* no ho fan, evidentment, a gust de tothom. Aquest ha estat el cavall de batalla de sempre: *S/O* ha hagut de fer molts equilibris per tal de sobreviure al llarg dels anys en circumstàncies no sempre fàcils. *S/O* sempre fa nosa a algú: fa nosa a aquells que només voldrien ser ells sols. Gràcies al batlle Manolo Mazon, *S/O* va néixer, i avui, per la voluntat decidida del nou batlle, senyor Josep Huguet, *S/O* segueix endavant. Perquè *S/O* té un mèrit per damunt dels individualismes: que assumeix la història local tal com batega, amb totes les seves contradiccions i amb totes les seves competències.

D'un temps ençà, les noves generacions se n'han fet responsables, i els qui passem dels cinquanta, ens limitem a dedicar-hi unes humils col·laboracions. Es el preu del temps. *S/O*, és clar, ha comès errors, o ha comès encerts massa punyents. Però l'error més obtús procedeix dels qui el bandegen. Es l'actitud més fàcil, més egoista, i també la més pobra i la més poc intel·ligent. No tots els qui col·laborem a *S/O* estem d'acord amb el que s'hi publica, i els seus lectors no reben *S/O* de la mateixa manera, com demostrà una enquesta. Es el preu de la pluralitat i de la diversitat. Ningú no té el do de la perfecció ni el do de la impunitat. Però cal saber llegir, cal saber viure i sobretot, cal ser persones de bona voluntat per tal de saber esmenar. Si cal.

Agramunt és Agramunt: una vila que viu amb una colla de virtuts i amb una colla de defectes. Però només quan s'arriben a estimar aquestes virtuts i aquests defectes s'arriba a estimar de debò Agramunt. Les falses vanitats, els menfotismes grossers i els crits intemperants són ben lluny de la fraternitat, i ben prop de les pròpies mancances.

Guillem VILADOT